

REDACTIUNEA,

Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimite. **INSERATE:** se pricece Administrațiunea Brașov și la următoarele **BIROURI de ANUNȚURI:** în Viena la M. Dukas Nachf., Heinrich Schalek, Rudolf Mosse. — În Budapesta la Ekstein Bernát, Julius Leopold. Blockner I. Prețul inserțiilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifa și învoială. **RECLAME** pe pag. 8-a

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXXIII.

Telefon Nr. 226.

ZIARUL APARE ÎN

toate zilele.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 C. pe 6 luni 12 C. pe trei luni 6 C. Nr. de Duminică: 4 C. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10.
Nr. de Duminică 8 fr. 1 an.
Se prenumără la toate oficiile postale din lontru și dinafară și la domniile colectori. — Abonamente pentru **BRAȘOV: ADMINISTRAȚIUNEA în PIATA-MARE** târgul Inului Nr. 80. etagiul I. pe an 20 C. pe șase luni — 10 Cor pe trei l. 5 Cor. —

Nr. 42.

Brașov, Miercuri 24 Februarie (9 Martie).

1910.

În chestia limbii de catechizare.

Cum știm, în discursul său dela Orade, Tisza a desaprobat unele dispoziții ale legii de instrucție aponyană și în deosebi a osândit cunoscuta ordinațiune privitoare la limba de catechizare.

Aceasta a indignat pe nobilul conte Apponyi și l-a îndemnat să declare și să se silească a arăta, în convorbire cu un ziarist, că el prin ordinațiunea lui a fost mai moderat, decât fostul ministru de culte Berzeviczy în proiectul său.

Cum s-a executat însă aceasta ordinațiune ominoasă și ce urmări are, să vede din articolul ce l dăm aci și care e scris de un bărbat fruntaș de al nostru, competent în materie:

De repetite-ori am avut prilejul să văd atât din foile noastre (și de aici și din România), cât și din foile maghiare, că lumea nici azi, după atâtea discuțiuni ziaristice nu e dumerită de ajuns cu privire la chestia limbii de catechizare în școalele de stat. Iar unii mistifică și încercă intenționat chestia aceasta și în prima linie fostul ministru de culte și instrucțiune publică contele Apponyi, pe care se vede că-l jonează acum renumele de valoare foarte îndoelnică, ce a crezut să și-l facă pe tema aceasta. Are tot cuvântul să se joneze, de vreme ce contele Apponyi a făcut nu numai o mare greșală pe tema aceasta, cum îi impută pe drept contele Tisza la Orade, ci nouă naționalităților nemaghiare din țeară, care este și a noastră, ca și a contelei Apponyi, ni-a făcut și o nedreptate strigătoare la cer, neavând nici o bază legală. Pentru năzdrăvănia asta îl judecă însă nu numai contele Tisza, ci și alți mulți conționali de ai săi, cari dispozițiile făcute de Apponyi cu privire la limba de catechizare le găsesc nu mai puțin decât *ridicole*.

De geaba vrea acum contele Apponyi să incurce lumea, căci starea lucrului este așa, precum o voiu espune eu în cele următoare pe temeiul actelor oficiale, ce-mi stau înainte.

Chestiunea limbii de catechizare stă din două părți și anume: una privește școalele primare (elementare) de stat, de cari s-a făcut destulă vorbă prin foi, adeseori cu lipsă de orientare, iar a doua privește gimnaziile (liceele) de stat. De școalele așa numite civile de stat nu-i vorbă.

Cu privire la școalele primare (elementare) de stat, fostul ministru Apponyi a ordonat cu ucazul său Nr. 133,704 din 1907, ca elevilor de limbă nemaghiară din clasa IV, V și VI să li-se propună și explice adevărurile de credință mai însemnate și în limba maghiară („hogy a fontosabb hitelvek és hitágazati részek, a nem magyar anyanyelvű tanulóknak a felsőbb osztályokban (IV, V, VI) magyarn yelven is megmagyaráztassanak és taníttassanak“). Caticheților, cari nu au satisfăcut dispoziția aceasta, căci nu puteau să o satisfacă, fiind ilegală, nu li-s-au plătit remunerațiile.

Ce privește gimnaziile (liceele) de stat, de cari pe cât știu până la contele Tisza István nu s-a vorbit în publicitate, fostul ministru Apponyi încă din toamna anului 1909 a asemnat la oficiile de dare din țeară remunerațiunile cuvenite caticheților, dar deodată a dat ordin direcțiunilor gimnaziile, ca acelea să vidimeze chitanțele caticheților numai în acel caz, dacă religia se va propune în limba maghiară, afară de părțile liturgice, cu privire la cari se poate folosi și limba liturgică. Vezi bine, că caticheții nu s-au putut conforma nici acestei dispoziții arbitrare, deci fără nici o bază legală, și urmarea a fost, că nu li-s-au solvit remunerațiile.

Așa stă lucrul cu limba de catechizare acum, și nu altcum. Ar fi bine, să fim odată în curat.

În fața acestui fapt orice mistificări sunt neputincioase.

În alt stat de drept, unde se guvernează prin legi și nu prin ucazuri, un ministru care bruschează prin ordonanțe arbitrare, ce se bat în capete cu legi sancționate, cele mai sfinte sentimente ale cetățenilor, ar fi tras pe banca acuzaților, dar la noi?...
E de mirat, că Apponyi, cel atât de pretins „luminat“, nu și-a dat, ori n-a voit să și dea samă de faptul, că cu nimic nu poți revolta masele cetățenilor mai ușor, decât jignindu-le în mod temerar sentimentele religioase.

Apoi unui guvern înțelept, cred că nu asta trebuie să-i fie chemarea.

Românii și partidul muncii. La serbările dela Arad au luat parte și câți-va din deputații noștri. Ziarul de acolo »Arad és Vidéke« s'a folosit de acest prilej și a intervievat prin un redactor al său pe următorii deputați: Dr. Mihali, Dr. Vaida-Voevod, V. Damian, Dr. St. C. Pop și Dr. Aurel Vlad. Întrebarea, ce le-a pus-o redactorul numitului ziar a fost, că în ce raporturi stau ei cu guvernul și că aplicați ar fi Românii, ca partid național, a fuziona cu partidul muncii?

Natural, că la întrebarea aceasta toți cei intervieuți au dat răspunsuri negative, dar n'au eschis posibilitatea de-a fi sprijinit guvernul din partea Românilor, dacă acesta va implini cererile noastre.

Dr. T. Mihali a zis, că noi cerem delăturarea gravamenelor noastre, dar în privința aceasta n'am tratat cu guvernul. Cu Héderváry am avut o întrevedere, dar aceasta a fost numai informativă, și s'a întâmplat la început, când a tratat cu toți șefii partidelor. Dacă dorințele noastre vor fi satisfăcute, vom sprijini guvernul, altcum nu — a încheiat d-l Mihali.

În acest sens s'au exprimat și ceilalți deputați.

D-l Vaida între altele a amintit și despre atitudinea lui Tisza față de votul universal și a zis, că el trebuie să sprijinească pe Khuen în nizuința sa de-a introduce votul universal. În caz contrar nu-i rămâne altă cale de cât a să reîntoarce mai curând ori mai târziu — la Gest.

Declarațiile deputaților justifice espunerile noastre din prim-articolul de Duminică.

Despre discursul lui Tisza.

— Vocile de presă și păreri. —

Continuăm azi cu vocile de presă și cu părerile unor fruntași de-ai vieții publice asupra discursului lui Tisza, privitor la naționalități.

»Lupta«.

»Lupta« apreciază în un prim articol partea privitoare la naționalități din discursul lui Tisza, comentând pasagiu de pasagiu.

Articolul se încheie cu următoarele aprecieri generale:

Cu tot respectul: marele discurs al contelui Tisza pare un lucus a non lucendo. Discursul contelui Tisza vine după zvonurile de oarecari tratative între guvern și partidul naționalităților. Vrea contele Tisza, prin discursul său să facă un serviciu apropierei dintre guvernul maghiar și națiunile nemaghiare? Ori, cei doi pași spre apropiere, îi contemplează în felul arătat la Oradea-mare numai pentru a zădărnici orice apropiere?

Discursul contelui Tisza îl înregistram ca un eveniment remarcabil.

Răspunsul cuvenit i-se va da, suntem siguri, din partea acelor »cari, după poziția lor plină de răspundere și după greutatea lor personală — sunt conducătorii chemați ai Românilor«.

Episcopul Radu.

Ziarul »Nagyvárad Napló« a solicitat părerile câtorva fruntași de-ai noștri din

FOILETONUL »GAZ. TRANS.»

Despre femei.

Femeia frumoasă.

Pentru a plăcea, o femeie trebuie să înfrunească multe condițiuni.

Ajunge, însă, uneori și una singură: să fie frumoasă.

»Volete essere amate? Siate belle!« zice Montegazza.

Frumusețea, pe lângă valoarea ei proprie, are și calitatea — atât de prețioasă pentru unele femei — de a întuneca multe din defectele ce pot atinge și pângări sufletul femeiesc.

Câte nu se iartă unei femei frumoase, cari ne-ar scandaliza și pe care le-am înfiera cu ultima energie, când le-am constata la una ce nu este astfel!

Ochiul are și el drepturile și secretele lui. Percepțiunile sale nu sunt așa de străine, pe cât se crede în deobște, de considerațiunile cari intră în judecata unor lucruri.

Precum sunt judecători — și nu din cei mai răi — cari după simpla fizionomie a unui prevenit, pot ghici cu înlesnire, dacă au, sau nu, înaintea lor un vinovat, tot așa de adevărat este, că im-

presia vizuală, pe care ne-o face o ființă sau un lucru, poate fi hotărâtoare cu privire la judecata ce o emitem asupra-i. Psihologia, de altfel, confirmă și ea, că aceste impresiuni sunt cele mai puternice, mai durabile și sugestive din câte poate încerca omul pe calea simțurilor.

Rezultă de aci, că frumusețea joacă un rol hotărâtor în viața unei femei. Ea nu e un element, ce poate fi nesocotit, înălăturat sau compensat prin alte calități — cum e cazul la bărbat — fără inconvenient pentru persoana care elipsită, de-o asemenea calitate.

După cum femeia este sau nu este frumoasă, ea este destinată a trăi un fel de viață sau altul.

Sufletul ei e acelaș, oricare ar fi exteriorul ei; e supus aceluiași legi, aceluiași nevoi. Dar, după cum aceste nevoi sunt, sau nu sunt, satisfăcute, sau după-cum satisfacerea lor reclamă o mai mare sau mai mică desfășurare de energie sau un anumit fel de energie, propriu unei anumite stări sufletești, manifestările sale pot varia la infinit.

Pentru a ne explica această stare de lucruri, e necesar să ne amintim cele susținute de noi, puțin mai înainte, cu privire la principiul ce-l reprezintă bărbatul și femeia în opera creațiunii.

Am admis atunci, că bărbatul reprezintă forța, femeia frumusețea.

»Zei, când au împărțit pământul, l-au dat, zice Lucrețiu, după frumusețea, după forța și mințea fecărui, căci frumusețea era pe atunci o putere și forța era respectată.«

Și așa au rămas lucrurile până azi.

Bărbatul, care nu va fi, prin urmare, înzestrat cu destulă forță în lupta pentru existență, cu forța sub întreitu-i ipostas, sub care ea se poate înfățișa la om: fizic, moral și intelectual, va succomba, desigur, înainte de a-și vedea realizat scopul vieții sale.

Acelaș lucru cu femeia.

O femeie, care nu realizează condițiunea frumosului, în cea mai largă și completă a sa accepțiune, nu corespunde deplin scopului creațiunii.

Ea nu este — și nu poate fi — pe deplin fericită.

Urmează însă, de aci, că femeia frumoasă va fi totdeauna fericită?

Nicidecum.

În această privință, noi împărțim părerea d-nei de Staël, care susține, că toate darurile femeilor sunt destinate fericirii altora și de prea puțin folos pentru ele însele.

Frumusețea mai ales....

Frumusețea naște, pentru cel ce o posedă, încrederea în sine.

Această încredere în sine, e știut, poate fi izvor de fapte mari, dar poate fi și cauză permanentă de amărăciuni și decepțiuni de tot felul.

Când frumusețea e însoțită și de alte calități, cum: bogăția, inteligența sau înțelepciunea, ea e pusă oare-cum la adăpostul acestor eventualități.

Dar cazul acesta e mai rar.

Natura nu răsfată, decât prin excepție, pe un om cu mai multe calități într'acelaș grad și exemplul când una din aceste calități se dezvoltă în paguba alteia e mai comun, decât acela al concentrării mai multor calități, de ordin superior, într'acelaș individ.

Și încă, într'această privință, frumusețea face o excepție printre celelalte calități.

Forța bărbatului, în cazul cel mai rău, când nu va fi susținută și de alte însușiri, poate face dintr'ansul un atlet. Curagiul, un erou. Înțelepciunea, un flozof. Invățătura, un savant.

Ce va face, însă, frumusețea din femeie, când ea se va înfățișa ca o calitate izolată la dânsa și nu va fi susținută și de alte însușiri?

De sigur, o femeie stricată.

Orade asupra discursului lui Tisza. Vedem publicate în coloanele acestui ziar părerile episcopului Radu, a vicarului Mangra și a advocaților Dr. Lazar și Dr. Ardelean. Acesta din urmă n-a zis nimic deosebit, decât că s-a înclinat la Tisza, declarând, că este «aderentul neclintit și însuflețit al politicii lui Tisza».

Episcopul Radu a fost foarte rezervat, zicând, că «trăim în astfel de vremuri, încât tăcerea e asemenea aurului».

Numai cu privire la «moderație» a zis următoarele:

«In ori ce caz Tisza are dreptate, că partidul român moderat nu are drept de asistență. Despre aceasta s-au convins de altcum și inițiatorii acțiunii, căci după cum s-a și publicat, acțiunea pentru crearea unui partid român moderat, s-a sistat».

Vicarul Mangra.

D-l Mangra aprobă întru toate vederile lui Tisza și în răspunsul său profită de ocazia de a-l preamări, lingușindu-l până la greutate.

Crede că trebuie să creăm prietenia maghiaro-română, pe baza principiilor, ce le-a dezvoltat «atât de strălucit» Tisza. Iar despre discurs în general zice: «E vrednic acest discurs de marea știință a leului dela Gest, de personalitatea strălucitoare a lui ca bărbat de stat».

Dr. Aurel Lazar.

D-l Lazar își exprimă bucuria că Tisza a recunoscut incorectitatea politicii lui Apponyi. Celelalte espuneri ale lui Tisza trebuie să le primim cu încredință.

Partea cea mai vătămătoare pentru noi este aceea, în care declară, că nu recunoaște nici azi îndreptățirea politică a partidului naționalist, deși a recunoscut existența gravaminelor, pentru a căror sanare în parlament a luptat singur partidul naționalist, prin reprezentanții săi. Deducția logică și rezolvarea politică corectă învoalvă în sine, că singurul factor, care prezintă politicește naționalitatea română și cu ajutorul căruia să poate rezolva chestia naționalistă, ca chestie politică, nu poate fi altul, decât *partidul naționalist*.

În ori ce caz, am cetit cu oarecare mirare, că Tisza, asemenea Apponyi-eștilor, dă în așa numiții agitatori. Dacă se dau ordinațiuni vătămătoare și contra lor se însiruie în luptă cu drept cuvânt românimea din Ungaria: unde este aci *agitația și cine sunt agitatorii?* Sau a fost îndreptățită această luptă, și atunci nu s-a făcut agitație, sau a fost neîndreptățită și în acest caz Tisza luptă cu noi împreună, fiindcă și el a luat poziție contra legilor și ordinațiunilor ministeriale.

D-l Lazar zice, că acum ar fi timpul cel mai potrivit pentru rezolvarea chestiei de naționalități, dacă contelele Tisza și guvernul și-ar da silința a ne cunoaște mai bine gravaminele și dacă ar încerca

rezolvarea cu singurii reprezentanți autorizați ai poporului român.

Discursul acesta nu va duce în rădăcirea partidului naționalist. — a încheiat d-l Dr. Lazar.

»Reichspost«.

Organul creștin-social din Viena face următoarele observațiuni:

Contele Tisza începe a arăta tot mai clar felul politicii noului partid, întemeiat de dânsul. *Va fi o politică gravaminată de drept public, întocmai ca cea a partidelor kessulhiste, numai tonul îi va diferă puțin.* E caracteristic, cât de mult îndulcește Tisza naționalitățile. Așa au vorbit întotdeauna politicienii unguri, de câte ori au avut lipsă de naționalități, cum are lipsă acum Khuen și Tisza. *In praxă însă va fi cu totul altcum.*

Mișcări electorale.

Atitudinea Germanilor din sudul Ungariei.

— Dintr-o scrisoare particulară germană. —

Cservenku (com. Baeska), 6 Martie n

«Ți-am promis la despărțirea noastră din închisoarea statului a te ținea în curent cu evenimentele politice, cari privesc mai de aproape poporul nostru german din sudul Ungariei. Mă achit de această promisiune trimițându-ți în fuga condeiului câteva știri, cari sunt de interes mai general.

La noi, ca și în celelalte părți ale țării, se fac pregătiri febrile în vederea alegerilor apropiate. De sine înțeles că și conducerea tânărului nostru «partid popular al germanilor din Ungaria» s-a pus pe lucru. Deși nu ne așteptăm deocamdată la rezultate deosebite, căci e greu a trezi de-odată la viață din somnul îndelungat pe Șvabii noștri, totuși avem speranță să scoatem din urna electorală pe câțiva naționaliști. Conducerea partidului nostru a nominat până acuma pe următorii candidați naționaliști germani: Edmund Steinacker, redactorul *Victor Orendi-Homenau*, Dr. *Kremling* și Dr. *Simon Bartmann*. Afară de aceștia va mai păși cu programul partidului nostru în cercul Becicherecul-mic cunoscutul comerciant șvab Iohann Röser, un vrednic și însuflețit bărbat, care și-a câștigat numeroase merite în deosebi pe terenul economic, înființând mai multe bănci Raiffeiseniane.

Un fapt mai presus de orice îndoială e că *fracțiunile independiste și-au pierdut în părțile noastre terenul de sub picioare*. Poporul nostru s-a trezit din buimăceala coaliționistă și pretutindeni auzi numai cu vînte de ocară la adresa reprezentanților regimului trecut. De regretat este însă, că mulți dintre Șvabii noștri se aruncă acum în brațele noului guvern al «muncei naționale». Nu desperăm însă, căci avem speranță să readucem pe mulți dintre ei la calea adevărată. După cum stau azi lucrurile, cele mai multe șanse le au candidații noului guvern, candidații partidului radical burghez și candidații partidului nostru. Cu kossuthiștii s-a cam isprăvit. În curând mai multe.

A. W.

Și au dreptate Italianii, ei, cari printre popoarele europene, par a deține recordul în ce privește frumusețea femeilor, când, pomenind de această calitate, o însoțesc de atributul «infelice» (*il dono infelice di bellezza*).

E, într-adevăr, capricioasă — și mai ales bogată în surprinderi și în peripeții dramatice — frumusețea femeilor.

Ea le dă, în mod statornic și inevitabil, speranțe și iluzii, pe care alte calități, chiar superioare acesteia, nu le pot naște la om decât vremelnic și întâmplător.

Le fac să întrevadă un colț al perfecțiunii, atunci când piciorul lor stă gata să alunece în noroiul de unde cineva nu iese de cât murdărit pentru totdeauna, hult și necinstit.

Le fac să creadă că-s pe punctul de a-și atinge idealul, după care suspină și râvnesc o viață întreagă, când la spatele lor stă, adâncă și înfiorătoare, prăpastia în care se vor prăvăli de veci.

Iată situațiunea.

Ce-i pasă, însă, femeiei de toate acestea?

Frumusețea ei o îmbată, ca o licoare delicioasă, grație căreia gândurile și-se risipesc, mințea și-se tulbură, flori de voluptate te străbat și simți că trăiești o viață deosebită de-a lumii celeilalte, o

viață liniștită, care plutește de-asupra mizeriilor și nevoilor acestei lumi, spre a se avânta în sfere ideale, unde totul e frumos, senin și atrăgător.

Iluziunea aceasta, pe care și-o dă conștiința unei calități — poate și aceasta de domeniul iluziunii — și-o întrețin de multe ori și oamenii și împrejurările, așa că totul pare combinat pentru a te menține într-o această atmosferă senină și delirantă.

Ea durează de ordinul cât timp ține și calitatea pe care se bazează această iluziune.

Uneori, însă, iluziile perzistă și mai târziu, când nici umbra n'a mai rămas din ceea ce odată făcea podoba și fala persoanei tale.

«Nimic nu e mai scurt, decât domnia frumuseții, zice d-na de Lambert: *nimic nu e mai trist ca urmarea vieții femeilor, cari n'au știut și decât frumoase*».

Decepțiunile ce însoțesc asemenea iluziuni nu sunt decât răsplata meritată a unei stări de lucruri, care, ori cât de explicabilă ar fi, nu e mai puțin ridicolă și blamabilă.

Dacă a fi frumoasă e departe de a fi o fericire pentru o femeie, a nu mai fi e adeseori pentru ea o adevărată nenorocire.

(Va urma)

Guvernul și noi.

«Kel. Ért.» e informat, că în cercurile din Bănat guvernul va pune candidații de ai săi față de deputații naționali-români de până acum. El pune pond pe aceea, ca candidații lui să fie asemenea de naționalitate română și bărbați cu influență în cercurile lor. Astfel în Lugoj față de protopresbiterul Popoviciu va candida baronul Duca, față de Novac din Sasca va păși avocatul Dr. Meșter, ambii cu program guvernamental.

În Caransebeș contra-candidatul lui Burdvia va fi probabil secretarul de stat lakabffy Istvan.

Nu știm întru cât sunt adevărate aceste știri, dar cei vizați ar trebui să recitifice, întru cât ele ar fi false.

Tisza, Iusth și Kossuth în turneu electoral.

Tisza la Seghedin. Însoțit de vreo 50 membrii ai partidului muncii naționale contele Stefan Tisza a sosit Duminecă în Seghedin, unde li s-a făcut o primire frumoasă. După constituirea partidului muncii naționale în prezența unui mare număr de alegători Tisza a rostit un discurs mai lung declarând între altele că între dânsul și contele Khuen *există de fapt anumite contraste în ce privește reforma electorală*, va succeda însă să se ajungă la o înțelegere, căci ținta ambilor este: *sustinerea supremației maghiare*.

În chestiunea băncii Tisza e de părere, că dacă privilegiul băncii comune nu se poate prelungi în condițiuni cinstite, se va pune și el pe punctul de vedere al băncii independente. Politica partidului muncii naționale, a mai zis Tisza, nu e o politică a renunțării, ci o politică care ține cont de puterile existente ale națiunii și prin urmare ea este o politică ideală și deamă de națiunea maghiară.

Iusth la Debrețin. Într-o adunare slab cercetată, ținută în același zi la Debrețin, Iusth a declarat, că poartă într-atăta vina la spargerea partidului independentist, întrucât el a susținut programul dela 48. După ce a criticat partidul muncii naționale, a vorbit mai lung despre *votul universal, fără a prelinde însă și votul secret*. Din cauza aceasta a fost în mai multe rânduri întrerupt de socialiști. Când s-a pus la votare rezoluțiunea, în care se pretinde introducerea votului universal, socialiștii au aranjat din nou demonstrațiuni cerând să se introducă în rezoluțiune și cuvântul «secret».

Kossuth și Apponyi la Czegled. În aceeași zi au ținut Kossuth și Apponyi o întrunire în Czegled, fiind primiți cu mari ovațiuni. Kossuth a vorbit mai întâi de cauzele, cari au avut drept urmare spargerea partidului și venirea la cârmă țării a noului guvern. A trecut apoi la chestiunea reformei electorale. S-a declarat de *aderent al votului universal cerând însă ca supremația inteligenței maghiare să fie asigurată*.

Apponyi s'a ocupat îndeosebi cu vorbirea recentă a lui Tisza. Respinge imputările acestuia, că guvernul Wekerle ar fi aruncat în vânt milioane. Deasemenea a atacat Tisza și politica sa scolară, fără a avea motive. Tisza a mers însă și mai departe și a blamat *politica de naționalități a coaliției*. Urmarea a fost că deputatul Goldși i-a exprimat lui Tisza în public mulțumitele (?) sale pentru declarațiunile făcute cu privire la chestiunea de naționalități. O critică mai strășnică (?) la adresa lui Tisza decât această mulțumită publică, nici că se poate imagina.

Bulgaria se înarmează contra Românilor. Ziarul «Le Matin» din Paris primește următoarea telegramă din Petersburg: «Suveranii bulgari își vor prelungi până Joi șederea lor la Petersburg. Relativ la aceasta se povestește, că miniștrii regelui Ferdinand doresc să aștepte întoarcerea generalului Sukomlinof, ministru de război, care se află acum la Kiev, ca să discute cu dânsul unele chestiuni militare relativ la eventualitatea unei mișcări ofensive

din partea României, a cărei armată ar fi la dispoziția coaliției austro-germane. E vorba de-a paraliza ori-ce ofensivă a României prin întărirea trupelor rusești la frontiera română.

»Din partea Rușilor se întrevede o posibilitate de acord în această privință. Totuși, Rusia s'ar mărgini strict la o politică defensivă, căci ea nu vrea cu nici un chip să încurajeze șovinismul bulgar, dimpotrivă, ea ar voi să vadă stabilindu-se o înțelegere cordială între Bulgaria și Turcia».

Din România.

București, 22 Febr. v.

În adunarea generală a băncii naționale, ținută Duminecă sub presidenția d-lui I. G. Bibicescu și în prezența unui mare număr de acționari s-a votat în unanimitate propunerea de a se institui un *fond cultural de 100 000 lei în memoria regretatului Eugeniu Carada*, care va fi luat d'n venitul fondului de rezervă. De asemenea s-a votat o penziune lunară de 1000 lei văduvei defunctului prim-director și locțiitor de guvernor al băncii naționale Teodor Ștefănescu.

Procedându-se apoi la alegerea celor doi directori în locul defuncțiilor T. Ștefănescu și E. Carada, au fost aleși domnii *Anton Carp* cu 1622 voturi și *Vintilă Brătianu* cu 1620 voturi. D-l C. *Alimănișteanu* a fost ales censor cu 1408 voturi. Au mai întrunit d-l Em. Culoglu pentru locul de censor 260 voturi și d-l D. Comșa pentru locul de director 145 voturi.

Din camere. În cameră este la ordinea zilei desbaterea proiectului de lege pentru desființarea contenciosului administrativ. După votarea aceluia proiect camera va lua în discuție proiectul de reformă sanitară.

În senat s-a depus între alte rapoarte ale delegațiilor și raportul asupra proiectului de lege prin care se recunoaște calitatea de persoană juridică soc. «*Transilvania*» pentru ajutorarea studenților români de peste munți.

Prin «Monitorul Oficial» de ieri s-a promulgat legea pentru înființarea unei comisii istorice a României.

Legatiunea României din Berlin comunică că între Suedia și România s-a încheiat primul tratat de comerț, care va fi supus în curând camerelor române.

Dela serbările culturale din Arad.

«Asociația aradană» și-a ținut, precum am raportat, săptămâna trecută a doua adunare generală, intrunind în jurul ei un număr frumos de fruntași ai vieții noastre politice-culturale în frunte cu P. S. Sa episcopul Aradului, care a prezidat ședința de deschidere.

Prezența capului diecesei Aradului în fruntea acestei adunări culturale a produs pretutindenea o viasă bucurie și ne face să sperăm, că nu mai e departe timpul când vom vedea la toate întrunirile mari culturale românești participând cu graiul și cu fapta pe arhierii bisericii noastre.

De o deosebită importanță a fost discursul de deschidere al episcopului I. Pap, în care ne-a zugrăvit trecutul acestei instituțiuni culturale și a apreciat importanța cultului național românesc.

Reținem din acest discurs următoarele părți:

«O asemenea zi mare și însemnată, o asemenea zi de bucurie este și pentru viața noastră socială ziua de astăzi, în care ne-am întrunit în adunarea generală a Asociațiunii noastre aradane, pentru a lua cunoștință de mersul și starea afacerilor acestei instituțiuni culturale naționale și a îndeplini alte agende impuse prin statutele ei. Deci fiind vorba de o instituțiune culturală a neamului nostru, am primit cu bucurie onoarea de președinte ce mi s'a oferit și ca atare V-am poțit la această ședință, nu numai pentru că să mă bucur împreună cu domniile Voastre și cu toți acei fi ai neamului, cari în această adunare văd, împreună cu mine, garanța unei consolidări de conlucrare armonică întru promovarea scopului determinat în statutele pe baza cărora ne-am întrunit, ci V-am convocat și m-am prezintat la a-

caută ședință și pentru aceea, ca prin prezența și conlucrarea mea, să consfințesc noul impuls ce s-a dat vieții acestei asociațiuni în anii din urmă, prin ce s-a pus începutul unei ere de muncă liniștită sub egida bunei înțelegeri astfel, că ziua de astăzi o putem numi ziua botezului reînnoșării Asociațiunii aradane, ziua când această instituțiune a ajuns la pământul făgăduinței.

Cât de însemnată este această zi pentru neamul nostru și pentru noi cei din provincia Aradului, o dovedește însăși prezenta domniilor Voastre, domnilor și-n domnelor, din apropiere și din depărtare, participarea în număr așa de însemnat, și deosebi vestmântul bucuriei trupești și și sufleteste, ce ați îmbrăcat cu toții, dând întrunirii noastre prin această timbrul devenit de sărbătoare culturală-națională română.

Dar tocmai că prăznuim o atare sărbătoare mai rară a vieții noastre sociale publice, în care plugarul întocmai ca și ministrul își poate manifesta direct voința și dorința sa întru promovarea scopului urmărit, ne vom împlini numai o datorință creștinească și vom da probe vădite că suntem descendenții unui popor cu drept de existență și afirmare, că suntem un neam de ordine și recunoscători față de bărbații, cari au muncit pentru binele comun, — dacă și din acest loc vom da expresiune — cum am dat și în stânta biserică, — devotamentului și recunoștinței noastre față cu memoria acelor apostoli și deșteptării și anteluptătorii ai culturii neamului nostru, cari cu mîntea lor luminată au făcut planul și din prisosul dragostei lor de neam au clădit această fortăreață, între zidurile căreia, nu numai putem ocroti cultura noastră socială, dar li putem da și dezvoltare liberă astfel, că prin o activitate bine determinată și cu sprijinul celor chemați, putem împăca măcar o parte din multele trebuințe ale vieții poporului nostru, trebuințe cari reclamă din zi în zi tot mai tare sprijinul tuturor factorilor vieții noastre publice și astfel și a Asociațiunii noastre, chemată și ea a fi factor viu al înaintării culturii naționale române.

Tocmai de aceea, auzind răsunetul ce ați dat invitații mele, văzându-Vă grupați sub acest steag, pentru a lucra cu inimă veselă la mărețul scop al deșteptării neamului român prin cultura sa, și prin aceasta ai deschide calea la mai bună stare materială și la cinstea, ce i-se cuvine între neamurile cu cari bunul Dumnezeu ne-a așezat pe acest pământ, Vă mulțămesc din inimă pentru această interesare adecuată nobililor intențiuni și nizuințe ale poporului nostru, și de aceea dacă acum ne vom da seama de aceste trebuințe atât de arzătoare; dacă ne dăm seama, că concepțiunile noastre din Arad a diferite reuniuni, instituțiuni și alte grupări în număr de peste 50, și toate-și urmează calea și satisfac scopurilor lor; și dacă ne dăm seama și de aceea, că abia mai poate exista vre-o instituțiune în lume, care pe lângă o taxă moderată de 4 cor., să asigure membrilor ei așa drepturi, cum asigură asociațiunea noastră aradană membrilor ei, mă cred în drept a da expresiune speranței, că nu va mai rămânea în viitor inteligent, cărturar, ori plugar, preot și învățător, meseriaș și industriaș român, care să nu dorească și să nu grăbească a se înrola sub steagul asociațiunii noastre pentru realizarea scopurilor ei statutare și atât de salutare.

Și tocmai după cele petrecute, sunt convins, că lumea din afară așteaptă și cu tot dreptul, să continuăm cu stăruințele, pentru a ajunge să dovedim că Asociațiunea din Arad dacă n'a avut viață, are acum și va avea; dacă n'a fost, este acum și va fi.

Timpul de lucru este priincios, deci: *Sus să avem inimile!*

ȘTIRI.

— 23 Februarie v.

Reprezentatiunea teatrală a elevilor din Internatul-Orfelinat. După cum am amintit în numărul nostru de ieri, Duminecă după amiază la 3 ore va avea loc în Reduta orașenească producțiunea elevilor din Internatul-Orfelinat. Se va juca piesa „Lăsata secului”, localizațiune de d-na Maria Popescu și „Apoteoza poetului Vasile Alexandri” tablou și recitațiuni aranjate de D-na Maria B. Baiulescu. Prenotări pentru locuri se pot face la librăria A. Mureșianu.

Părintele Andreu Hlinca, mult încercatul preot al fraților noștri Slovaci a fost zilele trecute în Viena participând între altele și la o ședință a camerei austriace. Deputații austriaci, fără considerare la partide, i-au făcut o primire foarte frumoasă, interesându-se de aproape de suferințele îndurate în cursul celor 33 luni de închisoare.

Spre surprinderea noastră ziarele cehe aduc acuma știrea, că părintele Hlinca a primit din partea procuraturii un ordin, ca să se-ntoarcă înapoi la închisoare, de oarece din greșală a fost pus în libertate cu o lună mai înainte. Ce-o mai fi și asta?

Primar al Bucureștilor, în urma demisiunii d-lui Vintilă Brătianu, a fost ales cu unanimitate de voturi d-l Procopie Dumitrescu.

Promoție. Din Cernăuți ni-se scrie: Sâmbătă în 5 Martie st. n., a fost promovată în aula universității din Cernăuți doctor în teologie d-l Avram Imbroane, originar din Bănat. Felicitări!

Starea sănătății primarului Lueger. După știrile mai nouă starea sănătății primarului Lueger s-a agravat din nou. Desnodământul fatal pare inevitabil. După buletinul de eri respirația devine tot mai anevoioasă, iar puterile îi slăbesc din ce în ce.

Furt de coroane de aur în bisericile din Rusia. »Berliner Tageblatt«, află din Petersburg că la catedrala Petru și Pavel s-a făcut o revizie a coroanelor de aur, cari acopereau cavourile Țarilor. Cu această ocaziune s-a constatat că 20 din aceste coroane au dispărut. Ele au fost vândute, probabil de funcționarii inferiori. Acum câțiva ani s-a întâmplat un caz analog: atunci s-au furat mai multe farfurii de argint, cari au servit la încoronarea Țarului Nicolae al II-lea.

În privința furtului de coroane, ziarul »Novoje Vremja« află că furtul a fost opera unor soldați de gardă, cari au ascuns apoi coroana mare de argint de pe mormântul împăratului Petru cel Mare. Vinovații au fost arestați și coroana a fost găsită în curtea corpului de gardă. Ancheta a stabilit, că nu a fost nici un alt furt de coroane.

1500 milioane coroane pentru binefaceri. Din New-York se anunță că suma donată de Rockefeller pentru scopuri de binefacere, se ridică la 1500 milioane coroane.

Ciocnire de trenuri. Două trenuri de marfă s-au ciocnit Duminecă între Deva și Pișki. Când s-a observat că carambolul este inevitabil, întreg personajul a sărit jos din trenuri. Mai multe vagoane s-au sfărâmat. Circulația se face prin transbordare.

O nouă victimă a cometei Halley. Ziarele maghiare primesc din Hunedoara știrea, că economul Adam Toma s-a împușcat eri de groaza apropierei cometei Halley. Nu știm, dacă știrea aceasta corespunde adevărului. În tot cazul ar fi însă dorit, ca preoții și învățătorii noștri să lămurească poporul nostru despre starea faptică a lucrului, ca să nu se repete astfel de cazuri regretabile.

Încercare de a elibera pe ex-sultanul Abdul Hamid. Din Ipek se anunță că Duminecă a avut loc o luptă crâncenă între trupele guvernului și Albanezii, cari au început o mișcare pentru eliberarea ex-sultanului Abdul Hamid și pentru răsturnarea noului regim. Albanezii bine înarmați au plecat contra Salonicului și puțin le lipsea ca scopul lor să reușească. Noaptea 2 batalioane de pedestrii și artileria guvernului au atacat localitatea Belek, unde se afla șeful albanezilor Mehmed Ali cu trupele lui. Trupele au dat foc casei unde se afla Mehmed Ali. Casa a ars până în temelie; sub ruinele ei au pierit și Mehmed Ali cu ai săi. Lupta a fost foarte sângeroasă. Toate casele din comună au fost ruinate, mulți Albanezi au pierit în luptă, dar și pierderile trupelor guvernului sunt considerabile.

După știri mai nouă guvernul continuă expediția contra Albanezilor. Au fost arestați mai mulți preoți, acuzați, că fac agitațiuni printre Albanezi, în favoarea ex-sultanului Abdul Hamid.

Atențatele de otrăvire în contra ofițerilor din statul nostru major. Poliția din Agram a arestat Vinerea trecută în Essegg pe aventuriera Milicevics, cunoscută ca spionă în serviciile Sârbiei, pe motiv că ar fi implicată în atențatele de otrăvire săvârșite în contra mai multor ofițeri din statul nostru major austriac. Din cercetările făcute s-a constatat că numita femeie, a că-

rei nume adevărat e Mariancovici, petrecea pe timpul atențatelor în Viena și Linz, întreținând relațiuni cu câțiva din ofițerii austriaci.

Despre trecutul ei s-au aflat următoarele: Acum câteva luni d-na Mariancovici s-a căsătorit cu d-l Milicevici, comerciant din Derwent (Bosnia), pe care însă după puțin timp l-a părăsit. Acum 5 săptămâni s-a întors la casa părintească. La Essegg purta numele de Dr. Milicevici Amade și acum câteva zile a fost angajată la spital ca practicanță, însă fără a arăta diploma de medicină. Acum 10 zile a fost invitată să-și arate diploma, dânsa însă a refuzat. Medicilor le părea foarte suspectă toată afacerea, din care cauză au anunțat poliția. Un detectiv venind la spital, a recunoscut pe escroaca Anca Mariancovici în persoana practicantei, pe care a dat-o afară din spital. Făcându-se o perchezitiție la domiciliul ei, s-au găsit mai multe adrese d-ale ofițerilor și nenumărate rețete pentru diferite otrăvuri, pe care era iscălit Dr. Milicevici Amade. În treaga afacere este urmărită cu viu interes.

Ancheta în chesia locotenentului Hofrichter se va termina în curând. În cursul celor 3 luni cât a durat ancheta, sau adunat multe dovezi din cari rezultă că Hofrichter este vinovat. Medicii au constatat că Hofrichter este în toate facultățile mintale, însă dânsul încearcă să se prefacă nebun, leșină de multeori și face pe religios fanatic. De cinci ori a încercat să facă presiune asupra martorilor, ca să depună în favoarea lui, voind să le trimită scrisori. S-a mai constatat, că locotenentul Hofrichter, pe când ieșea noaptea din celulă, încerca să înduplece pe gardieni să expedieze scrisorile. Locotentul Hofrichter a expediat mai multe scrisori cu ajutorul cheșnerului, care-l aducea mâncarea dela restaurant.

Doi morți schimbați. În un spital din Berlin a murit zilele aceste un tânăr. Părinții lui au venit din Anglia, unde locuiesc la înmormântare și înainte de a lăsa sicriul în mormânt, au desfăcut sicriul, voind să-și vadă odată băatul. Spre mirarea lor însă în sicriu era un om bătrân. Lucrul s-a clarificat îndată. Deodată cu tânărul din Anglia a murit în spital și un bătrân, pe care îl îngropaseră cu o zi înainte. Vorba vine că-l îngropaseră, deoarece de fapt au pus în sicriu pe cel tânăr. Greșala s-a îndreptat, desgropându-se bătrânul și punându-se flecare mort în sicriul destinat lui.

AVIZ! Un pian bine conservat și alte mobile din cauza strămutării sunt de vânzare. A se adresa la administrație.

Varietăți.

Vrabia europeană.

Vrabia europeană, care acum aproape 60 ani a fost introdusă în America, e declarată de »Departamentul de agricultură« din New-York ca în afară de lege. Departamentul se plânge asupra-i precum urmează: »Ea atacă păsările noastre indigene și le silește să fugă din păturile și străzile orașelor noastre. Pe când păsările noastre indigene cântă plăcut, vrabia este numai un scandalagiu gălăgios. Publică cele mai bune metode pentru distrugerea ouălor și cuiburilor vrăbiilor și a le trimite prin capcane, pușcă și otravă la paradisul păsărilor. Foarte malițioasă și la întunecosul interior al bucătăreselor americane speculativă este afirmațiunea, că carnea vrăbiilor ar fi foarte nutritivă și gustoasă și că multe restaurante elegante ar fi servit-o ca pilaf.

Bibliografie.

»Albina« revistă enciclopedică populară nr. 19 are următorul sumar: Sofi Nădejde, Fiul pierdut. — Econ. D. Georgescu, Predică la Dumineca lăsăturii de carne: Despre judecata viitoare. — I. O. Zugravu, Monografia satului Tuțcani din jud. Covurlui. (Cu un plan). — N. I. Bonjug, Scrisoare dela un învățător către un coleg. — I. Dragoslov, Legenda lacrimioarei, sfârșit. (Cu desemnuri originale de D. Stoica). — Cronică: Corpurile legiuitoare. — Moartea lui Eugeniu Carada. — Înfințarea casei pădurilor. — Scrisoare către Redacție. — Informațiuni. — Bibliografie. — Pagina glumeată: Stan Pățitul, »Scumpul mai mult păgubește«. (Cu 15 ilustrațiuni). — Ilustrațiuni: Paraclisul mănăstirii Hurezi. — Foișorul lui Dionisie dela mănăstirea Hurezi. — Suplement: Buletinul activității sociale a preoților și învățătorilor nr. 19 dela 21 Febr. 1910.

Femeia după vârste și ocupațiuni. Cu acest titlu a apărut în București un studiu voluminos și interesant despre femeie, de d-l Const. Tanoviceanu. Cuprinsul este următorul: Partea I. Femeia după vârste: Femeia-copil; Femeia tânără; Femeia înainte de căsătorie; După căsătorie; Femeia bătrână. Partea II. Femeia-păpușă; Femeia de casă; Femeia în viața publică; Femeia-provedință.

D-l Tanoviceanu a consultat pe cei mai renumiți autori în aceasta materie și nu știm să existe la noi un alt studiu de acest fel, scris cu un aparat atât de vast. Cartea a apărut la librăria Sococ & Co. Prețul Lei 3-50. Atragem asupra ei atenția cetitorilor. În foileton vom da câteva părți din ea.

Pentru locuitorii în orașe, amployați etc. cari în urma ocupației sedentare și a muncii spirituale încordate sufer de nemistuire, prafurile Seidlitz ale lui Moll sunt o doctorie de casă indispensabilă, în urma efectului disolvant și regulareafuncționării stomacului. Prețul unei cutii 2 cor. Se trimite zilnic prin postă cu rambursă de farmacistul A. Moll, k. k. liferantul curții din Viena I. Tuchlauben 9. În farmaciile din provincie să se ceară preparatul A. Moll, provăzut cu marca de contravenție și subscriere. — (3)

ULTIME ȘTIRI.

Seghedin, 8 Martie. (Telegr. part.) Direcțiunea închisorii de stat desminte știrea despre liberarea prea timpurie a părintelui Hlinca din închisoare.

Viena, 8 Martie. Corespondentul ziarului »Pester Lloyd« a avut o convorbire cu primul-ministru ungar contele Khuen Hedervary. Acesta a declarat că nu se poate pronunța asupra actualei situații, dar că are mari speranțe. Întrebat dacă camera va fi convocată înainte de 24 Martie. Khuen a răspuns afirmativ. Guvernul speră că partidele îi vor acorda o indemnitate cu durată de mai multe luni. Natural că în primul rând va fi suspusă camerei convenția cu România.

Berlin, 8 Martie. — »Vossische Zeitung« află din Viena că la ultimul bal al curții imperiale, trimisul grec Manos a venit însoțit de mai mulți ofițeri greci din Liga militară, cari au cerut să fie recomandați suveranului austro-ungar. Maj. Sa s-a întreținut foarte afabil cu trimisul grec, dar a regretat că, prin amestecul ligei în politica Greciei, situația a devenit atât de primejdioasă în regatul elin. În tot timpul balului, monarhul n-a luat notă de prezența ofițerilor greci.

Agram, 8 Martie. Camera Croației este convocată pe 18 Martie c. Autograful regal pentru convocare a apărut în Monitorul oficial.

Atena, 8 Martie. Camera elină a primit propunerea prim-ministrului Dragumis, de-a se convoca adunarea națională pentru revizuirea constituției. Adunarea va fi convocată pe 11 Septembrie.

POSTA REDACȚIEI.

»Știe bine«. Mulțămite. S'a potrivit la locul prim. Salutări la toți.
Sibiu. Cele trimise se dau în n-rul de Duminecă.
A. B. L., Băsești. Abonamentul achitat până 1 Nov. 1909.
A. Nicoară, Bistra. Abonamentul achitat până 1 Martie 1910.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Râm.

Redactor responsabil: Ioan Spudercu.

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultațiuni

on celebritățile medicale, ou specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

„Aurora“ societate de împrumut și păstrare în Năsăud.

CONVOCARE.

Domnii membrii acționari ai societății de împrumut și păstrare, „Aurora“ sunt invitați a participa la a

a XXXVI-a adunare generală ordinară,

care va avea loc *Duminică în 2 Martie 1910 la 10 oare a. m.* în localitățile institutului, piața mare din Năsăud.

Pentru cazul când această adunare nu s'ar putea ține din lipsa voturilor recerute, prin aceasta se convoacă totodată a doua adunare care va avea loc *Duminică în 3 Aprilie 1910*, la oarele și locul ficat mai sus, în care vor aduce hotărâri valabile membrii prezenți.

Ordinea zilei:

1. Deschiderea adunării și constituirea biroului.
  2. Raportul direcțiunii și al comisiunii cenzurătoare.
  3. Statorirea bilanțului pre anul 1909, distribuirea profitului și acordarea absolutoriului pre anul de gestiune expirat.
  4. Alegerea alor 2 membrii în consiliul administrativ, a căror mandat expiră, pre timp de 3 ani.
  6. Propunerile consiliului administrativ și eventual alte propuneri insinuate în sensul statutului.
- Năsăud (Naszód), 23 Februarie 1910.

980 1-3

Direcțiunea.

Atelier mehanic fin.

Executare de Aparate mehanice și părți trebuincioase la aceste aparate. Prelucrări de Patent Modele și Invențiuni după desemnuri sau idei.

Atelier special de reparaturi

pentru sistemele și fabricate de mașini de scris, mașini de cusut, gramophone, aparate electromedicinale, științifice, Laborator și instrumente fiziciale.

Representant al celor mai renumite mașini de cusut „Veritas“ mașini de scris „Ideal“ cu scrisoare foarte vizibilă.

Gramophone originale și Plăci Zonophon în trei limbi, Preturi de fabrică numai utensili de clasa prima, școală pentru învățarea scrisului cu mașina

G. Barthelmie,
Mehanic Brașov.

23 Strada Mihail Weis 23

Atelier de reparaturi, mașini de cusut de toate sistemele și fabricate. Numai utensili de clasa primă.

928. 1-40.

Praturile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fiecare cutiă este provădată cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai ceibicose la stomac și pânțec, în contra cărcelilor și acrelei la stomac, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemoroidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răsnândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2— Falsificățiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fiecare sticlă este provădată cu de scutire și cu plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte cută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (fro durerile de goldină și reumatism și a altor urmări de r) Prețul unei cutii originale plumbate cor. 2.—

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metoda cel mai nou, pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucăți cor. —40 b. Cinci bucăți cor. 1.80

— Fie-care bucătă de săpun, pentru copii este provădată cu marca de apărare A. Moll. —

Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9 c. și reg. furnisor al curții imperiale.

— Comande din provinciă se efectuează qilnic prin rambursă postală —

La deposite se se ceră anumit preparatele provădate cu isălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth.

Voiajor,

care se pricepe bine în resortul mașinelor de economie și posedă limbile română, maghiară și germană, află aplicare permanentă imediat.

Informații la administrația ziarului.

1-3.

Slăbirea de nervi

este a se atribui sau în neodări- lo dferitei ale inime

unei munci prea iri- tătoare, unei lucrări spirituale prea înor- date, sau urmărilor simtemintelor noastre îngrijorate și dure- roase etc. sau concu- renței prea agitate a secolului nostru. Per- osane cu nervi slabi drue lăncezesc în lipsa e putere și energie aefincercat ca cu aju- st ol Electricității să tearămăduescă, și as- tăzi n'au destule cu-

vinte de mulțumită și de laudă pentru efectul bun al curentului electric. Pen- tru aceia recomandăm tuturorce lor ce sufer de slăbiciune să-și procure bro- sura noastră „Tractat despre Electro- therapia modernă. Această broșură o vor primi gratis și franco toți aceia cari se vor provoca la zierul nostru.

Institutul de ord. medical „ELECTRO-WITALIZER“, Budapesta IV., Károly-körut 2. Felem. 51.

Johann Szvetlik, din Alsófe hérkut serie în 29 Dec. 1908. Mă stimată D-le Dr.! Mă bucur că vă pot aduce la cunoștință că nu mă am răgușeli, sunt iarăși vesel și am recăpătat pofta de lucru. Uș- blețul mie mai ușor și mai strădu. Cu un cuvânt mă simt cu mult mai bine ca înainte. Aparatul îl fel- seso încă și acuma, el funcționează perfect.

Coupon pentru o carte de cinst:

Institutului de ord. med „ELECTR -VITALIZER“

Budapesta, IV. K. oly-körüt 2 felem. 51.

Rog -mi trimi gratis și franco, în cuvertă închiă op 1: „SISTEMUL de VINDECARE ELD. IRIC MODERN“

pentru { bărbați femei

Numele:

Comuna și poșta ultimă

Tae și lipește pe o corespondență.

Asigurare!

O bancă de asigurare populară caută echisitori capabili pe lângă sa- lar fic și provisiune. Pentru începă- tori neversati în afacere retribuție după calificațiune. Oferte cu refe- rențe și copii de atestate să se tri- mită sub cifre „POPULAR“ la ad- ministrațiunea acestei foi. 945,3-3.

„Romana“

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și espioarea dansului nos- tru de salon.

„Romana“ dans de colônă în 5 figuri. Descrisă și esplicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală. Cu-o introducere („în loc de prefață“) de Tunarul din Dumbrău Popa. — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

Broșura este în quart mare, hârtie ăină și tipar elegant, cu adau- sul unei côle de note (musica „Roma- nei“ cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (pins 5 bani porto-pos- tal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se pôte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Picături de stomac

BRADY:

provăzute cu marca Sfta Maria dela Mariaczell, căror poporul le zice picături de stomac de Ma- riaczell, s au valorat de 30 ani ca cea mai bună doctorie cu efect minunat la durere de sto- mac, ardere și sgârciuri de sto- mac, infundare, durere de cap, vomare, nesomn, lipsă de sân- ge, etc

Se capătă în toa e farmaciele — O sticlă mare 1 cor 10 fileri, o sticlă mică 80 fil-ri. 6 sticle cu 5 cor. 3 sticle mari cu 4 cor. 50 fil. trimite franco producenta

C. BRADY, farmacla „König von Ungarn“, Wien, I. Fleischmarkt 1.

Grijiți să fie marca Fecioara Maria dela Mariaczell, pe pachetarea roșie și subscrierea de pe chipul de alături.

Hotel Europa.

Martî în 8 și Mercuri în 9 Martie irevocabil Representațiunile de adio a sprecialistului artist-declamator: Jacques Paul și a alesului său en- semblu Program nou. Inceputalla oarele 8. Loc rezervat 1-60 Intra- rea 1 cor.

Fân de vânzare

calitate bună se află la D-I George Axente, comersant în Arapatak. 910. 4-12.

Sz. 431/910 kjzdi.

Hirdetmény.

Otohan község alulirt elő járósá- ga közhirrê teszi, hogy egy bolt, 2 korcsmahelyiség, nagyterem, 2 vendégszoba bérlőlakása, konyha, ka- mara és sütökemenczéből álló kore- maházát, melyhez hidmérleg és in- talló is tartozik f. é. márc. hó 20-án d. e. 11 órakor a körjegyzői irodá- ban megtartandó szó és írásbeli ver- senytárgyaláson f. é. július hó 1-ül kezdődőleg három egymásután kö- vetkező évre haszonbérbe adja. Ki- kiálltási ár 2300 korona. Bánatpen- ennek 10%-a

A részletes árverési feltételek a töresvári főszolgabírói hivatalnál s az alulírott községi előjáróságnál a hivatalos orák alatt megtekinthetők.

Kelt Ó-Tohanban 1910 márc. 1.

A községi előjáróság:

Nicoiae Gabor, Craciun Miklos, bíró, 929,1-1 kjzdi.

Nr. 9005-1909 consist.

Anunț de esarândare.

Bunul comasat din comuna Cut, aparținător fondului Seminarial în mărime de 288 iugăre 440 org. loc arător, 210 iugăre 190 org. fână, rături și grădini, 247 iugăre 313 org. pășune, 9 iugăre 140 vie. adminis- trat de prea veneratul Conzistor Me- tropolitan din Blaj, să va da în arândă pe calea licitațiunii publice pe 6(sease) ani succesivi dela 24 April 1911, până la 24 April 1917.

Licitația publică să va ținea în Blaj la 29 Martie 1910 st. n. la oarele 10 a. m. în cancelaria advocațională din curtea metropolitană. Prețul de es- clamare va fi 10000 Cor. sub care preț de arândă bunul nu să va esarânda

Condițiile de esarândare să pot veda în cancelaria ; subscrierului și la administrația Centrală Capitalară

Cei ce doresc a lua parte la li- citare sunt datori a depune vadiu de 10% din prețul de strigare, adică 1000 Cor. în bani gata ori în hârtii de valoare notate la Bursa din Bu- dapesta.

Ofertele prezentate în scris până la acel term: în că vor fage pre lângă accludarea vadiului amintit și pre lângă declarația, că ofertentul cuvoaste con- dițiunile de esarândare.

Blaj la 5 Martie 1910.

Dr Iulius Mantu, advocat arhidiecezan.

982 1-2